

13.11.2018

EOAK/3806/2017

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Mikko Sarja

KAKSIKIELISEN POLIISILAITOKSEN TULISI TIEDOTTAA ENEMMÄN RUOTSIKSI

1 KANTELU

Kantelija pyysi oikeusasiamiestä tutkimaan Helsingin poliisilaitoksen tiedottamista suomen ja ruotsin kielellä. Kantelun mukaan Helsingin poliisilaitoksen suomenkielisissä verkkotiedotteissa ja vielä laajemmin poliisilaitoksen täysin yksikielisissä sosiaalisen median kanavissa (esimerkiksi Twitterissä) on tiedotettu useista sellaisista poliisin toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista, joista ei ole mainittu Helsingin poliisilaitoksen ruotsinkielisissä tiedotteissa. Kantelussa tuotiin esiin muutamia esimerkkejä, ja kantelun liitteinä olivat listaukset kantelun tekohetkeen 5.6.2017 mennessä julkaistuista suomen- ja ruotsinkielisistä verkkotiedotteista.

- - -

2.1 Viestintäjohtajan selvitys

Poliisin tulee kaksikielisellä alueella käyttää ja osoittaa käyttävänsä kaikessa toiminnassaan suomea ja ruotsia. Jokaisella on oikeus ollessaan tekemisissä poliisin kanssa käyttää omaa kieltään. Tämä vaatimus on erittäin korkealla ihmisten oikeusturvan takaamisessa. Kielellisiin oikeuksiin on kiinnitettävä sitä enemmän huomiota, mitä voimakkaammin kyse on ihmisten perusoikeuksiin puuttumisesta.

Poliisin viestinnällä on tärkeä rooli kaksikielisten palveluiden osalta. Pääsääntöisesti poliisilaitoksen internetsivuilla olevat tiedotteet koskevat päivittäistiedotteita, joissa käsitellään edellisen vuorokauden aikana tapahtuneita rikostapahtumia sekä muita tapahtumatiedotteita. Mainituilla tiedotteilla ei ole merkittävää vaikutusta kansalaisten oikeusturvaan, vaan kyse on enemmänkin poliisin tiedottamisintressistä saada mm. mahdollisia silminnäkijähavaintoja tapahtumista. Kantelussa mainitussa tilanteessa on ollut kyse valtiovierailuihin sekä Puolustusvoimain lippujuhlaan liittyvien liikennetiedotteiden julkaisemisesta ruotsin kielellä.

Poliisilaitos on tiedostanut kaksikielisyyteen liittyvän ongelman tiedotteiden jakelussa. Poliisilaitos pyrkii jatkossa vastaamaan tähän tarpeeseen aiempaa paremmin. Meneillään on ollut viestintäasiantuntijan rekrytointi johtokeskukseen, ja poliisilaitos painottaa henkilön valinnassa sellaista ruotsinkielistä osaamista, että poliisilaitos pystyy jatkossa tuottamaan itse mahdollisuuksien mukaan ruotsinkielisiä tiedotteita ja twiittejä ajantasaisesti.

Vaativammassa tiedottamisessa, joka koskee kansalaisten oikeusturvaa, poliisilaitos on ruotsinkielisten tiedotteiden osalta pääsääntöisesti käännöstoimiston varassa. Tiedotteen käännettäminen käännöstoimistolla vie vaihtelevasti 1–3 työpäivää. Poliisilaitos pyrkii aina käännettämään sellaiset tiedotteet ruotsiksi, jotka pystytään tekemään valmiiksi hyvissä ajoin ennen julkaisua. Tällaisia ovat esimerkiksi neljä kertaa vuodessa ilmestyvät tilastotiedotteet, joissa käydään laajasti kaupungin turvallisuustilanne ja rikostilastoja läpi. Myös sellaiset tiedotteet, joilla kansalaisia informoidaan laajemmista ilmiöistä (viimeisimpänä esimerkkinä taskuvarkauksista varoittaminen), käännettään ruotsiksi, vaikka se tarkoittaisi sitä, että ruotsinkielinen käänös nettisivuille tulee paria päivää myöhemmin.

Akuuteissa laajaa huomiota herättävissä operatiivisissa tilanteissa poliisilaitos hälyttää mahdollisuuksien mukaan paikalle myös sellaisen ruotsinkielisen henkilön, jolla on riittävä osaaminen vastata mediakyselyihin sekä tiedottaa ruotsin kielellä niin tiedottein kuin myös Twitterissä. Esimerkiksi ennakolta tiedetyissä isoissa tapahtumissa, kuten itsenäisyyspäivänä, poliisilaitoksella on ruotsinkielinen henkilö viestinnässä varmistamassa, että tiedottamisessa palvellaan kaksikielisesti.

Helsingin poliisilaitoksella on valmius palvella kansalaisia kaksikielisesti perustason asioissa, mutta koska poliisin viestinnän tulee olla ennen kaikkea luotettavaa, on poliisilaitoksen panostettava jatkossa entistä enemmän ruotsinkielisten tiedotteiden julkaisuun. Selvityksenantohetkellä käynnissä olleella rekrytoinnilla oli ollut tarkoitus paikata tätä puutetta, ja poliisilaitos kiinnittää tulevaisuudessa kansalaisten kaksikieliseen palveluun aiempaa enemmän huomiota.

2.2 Poliisilaitoksen lausunto

Perustuslain 22 §:ssä julkiselle vallalle asetettu velvoite turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen edellyttää, että suomen- ja ruotsinkielisiä kohdellaan myös kielellisesti yhdenvertaisesti. Kielilain 32 § edellyttää, että valtion ja kunnallisen viranomaisen yleisölle suunnatussa tiedottamisessa on kaksikielisessä kunnassa käytettävä suomen ja ruotsin kieltä.

Poliisihallitus on 17.03.2016 kirjeellään (POL-2015-13892) kehottanut poliisin yksiköitä tutustumaan oikeusministeriön 5.10.2015 antamaan suositukseen "Käytännön ohjeita kielilainsäädännön soveltamiseksi verkkopalveluissa (OM 7/58/2015)" ja ottamaan sen huomioon omassa viestinnässään. Suosituksessa muistutetaan, että kielilaki koskee kaikkea viranomaisen tiedottamista tiedotusvälineestä tai kanavasta riippumatta. Suomen ja ruotsinkielisen väestön tiedonsaanti on turvattava myös verkossa, mukaan lukien sosiaalinen media (esimerkiksi Facebook tai Twitter).

Poliisihallituksen poliisin viestinnästä antamassa ohjeessa (POL-2015-5146) on todettu, että jokaisella poliisiyksiköllä on velvollisuus järjestää sisäinen ja ulkoinen viestintä tavalla, joka vastaa nykyistä lainsäädäntöä sekä sitä, mitä valtion viranomaisen julkisuudesta on erikseen määrätty.

Helsingin poliisilaitoksen viestintäohjeessa (POL-2017-7231) on todettu, että sekä suomen että ruotsinkielinen tiedottaminen järjestetään tarpeellisessa laajuudessaan tilanne- ja tiedotekohtaisesti. Käytännössä viestintäaineiston kääntämisessä käytetään käännöstoimistoja. Poliisilaitoksella ei ole sopimusta kääntäjien varallaolosta, joten käännöstoimistojen palvelut ovat käytettävissä vain virka-aikana. Tiedottamisessa tulee varautua myös siihen, että käännöstoimistoilta tulevissa käännöksissä on usein usean tunnin, jopa päivien viive. Helsingin poliisilaitoksella on käytössään Facebook, Twitter ja Instagram -tilit. Sosiaalista mediaa koskevat samat säännökset kuin muutakin viestintää.

Edellä mainitussa oikeusministeriön suosituksessa korostetaan sitä seikkaa, että oleellinen tieto on annettava molemmilla kielillä samanaikaisesti ja että suomen- ja ruotsinkielisen väestön tiedonsaantitarpeesta on huolehdittu, kun kaikki oleellinen tieto löytyy verkkosivuilta molemmilla kielillä. Lausunnossa viitataan myös viestintäjohtajan selvitykseen, jonka mukaan pääsääntöisesti poliisilaitoksen internetsivuilla olevilla päivittäisillä rikostapahtumilla ja muilla tapahtum tiedotteilla ei ole merkittävää vaikutusta kansalaisten oikeusturvaan ja että vaativammassa tiedottamisessa, joka koskee kansalaisten oikeusturvaa, käytetään käännöstoimistoa. Akuuteissa ja laajaa huomiota herättävien operatiivisten tilanteiden tiedottamisessa normaalikäytännön mukaan viestinnässä on mukana sellainen henkilö, jolla on valmiudet tiedottaa tapahtumista ajantasaisesti sekä suomen että ruotsin kielellä.

Helsingin poliisilaitos viittaa edellä lausuttuun ja toteaa, kuten viestintäjohtajan selvityksessäänkin on todettu, että käännöstoimiston käyttäminen viivyttää tiedotteen julkaisemista verkkosivuilla parilla päivällä, mikä taas ei ole linjassa oikeusministeriön suosituksen kanssa, jonka mukaan oleellinen tieto on annettava molemmilla kielillä samanaikaisesti. Lausunnossa viitattiin myös vireillä olleeseen rekrytointiin, jonka myötä myös ruotsinkielisten tiedotteiden määrä tulee lisääntymään, mikä puolestaan parantaa kielellisen yhdenvertaisuuden vaatimuksen toteutumista Helsingin poliisilaitoksessa.

3 RATKAISU

3.1 Oikeudellisen arvioinnin lähtökohdat

3.1.1 Perustuslaki

Perustuslain 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä, eikä ketään saa 2 momentin mukaan ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan muun muassa kielen perusteella.

Perustuslain 17 §:n 1 momentin mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Jokaisen oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa asiassaan omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, sekä saada toimituskirjansa tällä kielellä turvataan 2 momentin mukaan lailla. Julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

3.1.2 Yhdenvertaisuuslaki

Yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentin mukaan ketään ei saa syrjiä muun muassa kielen perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

3.1.3 Kielilaki

Kielilain 23 §:n 2 momentin mukaan kaksikielisen viranomaisen tulee palvella yleisöä suomeksi ja ruotsiksi. Viranomaisen tulee sekä palvelussaan että muussa toiminnassaan osoittaa yleisölle käyttävänsä molempia kieliä.

Kielilain 32 §:ssä säädetään viranomaisten tiedottamisesta. Pykälän 1 momentin mukaan valtion ja kunnallisen viranomaisen yleisölle suunnatussa tiedottamisessa on kaksikielisessä kunnassa käytettävä suomen ja ruotsin kieltä. Asianomaisen ministeriön on huolehdittava siitä, että yksilön hengen, terveyden ja turvallisuuden sekä omaisuuden ja ympäristön kannalta oleellinen tieto annetaan koko maassa molemmilla kansalliskielillä. Pykälän 2 momentin mukaan kaksikielisen viranomaisen ilmoitukset, kuulutukset ja julkipanot sekä muut yleisölle annettavat tiedotteet tulee antaa suomen ja ruotsin kielellä. Pykälän 3 momentin mukaan viranomaisten laatumien selvitysten, päätösten tai muiden vastaavien tekstien julkaiseminen ei velvoita kääntämään niitä sellaisinaan. Viranomaisen tulee kuitenkin huolehtia sekä suomen- että ruotsinkielisen väestön tiedonsaantitarpeista.

Säännöksen 1 momentin mukainen velvoite koskee säännöksen perusteluiden mukaan sekä valtion että kunnan viranomaisia kaksikielisissä kunnissa. Tiedottamisella tarkoitetaan yleisölle, ei yksityiselle, annettavaa yleistä tietoa, esimerkiksi kuntalain 64 §:n mukaisia kunnan ilmoituksia ja julkisista kuulutuksista annetun lain mukaisia kuulutuksia. Säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan myös, että perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien toteutuminen, ja ehdotettu säännös velvollisuudesta huolehtia yksilön hengen, terveyden ja turvallisuuden sekä omaisuuden ja ympäristön kannalta oleellisen tiedon antamisesta sekä suomeksi että ruotsiksi olisi yksi perustuslain mukaisen perusoikeuksien turvaamisvelvollisuuden ilmenemismuoto. Velvollisuus oleellisen tiedon antamiseen molemmilla kielillä perusoikeuksien turvaamiseksi on asianomaisella ministeriöllä (HE 92/2002 vp, s. 93).

Säännöksen edellyttämä tieto on annettava sekä suomen että ruotsin kielellä riippumatta siitä, missä muodossa ja millä tavalla tieto annetaan. Säännöksen mukainen tiedottaminen edellyttää, että tieto aina pyritään antamaan samanaikaisesti sekä suomeksi että ruotsiksi. Asianomaisen ministeriön on huolehdittava siitä, ettei tiedottaminen jommallakummalla kielellä viivästy. Tietoa jakaessaan viranomaisella on mahdollisuus internet-yhteyksien avulla hyödyntää samaan aiheeseen liittyvää, toisten toimijoiden ruotsinkielistä tiedotusmateriaalia linkitysten avulla ja täten helpottaa ruotsin kielellä annettavan tiedon levittämistä (HE 92/2002 vp, s. 93).

Edelleen hallituksen esityksessä todetaan, että pykälän 3 momentin mukaan viranomaisten laatimien selvitysten, päätösten ja muiden niihin rinnastettavien tekstien julkaiseminen ei 1 ja 2 momentista huolimatta edellytä, että julkaisemisen on tapahduttava sekä suomeksi että ruotsiksi samassa muodossa tai samassa laajuudessa, ellei asian laatu sitä vaadi. Näin ollen viranomaisen voi täyttää 1 ja 2 momentin mukaiset velvollisuutensa myös silloin, kun toisella kansalliskielellä tiedottaminen tapahtuu joko toisessa muodossa, esimerkiksi toisenlaisessa esitteessä kuin toisella kielellä, tai suppeammassa mittakaavassa, esimerkiksi toiskielisen tiedotteen lyhyemmässä muodossa.

Tarkoituksena on mahdollistaa, että viranomaiset nopeasti ja joustavasti voivat saattaa julkiset asiakirjat yleisön tietoon ilman, että kahdella kielellä tiedottamisesta koituisi kohtuutonta viivästystä tai että se muodostaisi tiedottamisen esteen. Säännöksellä pyritään myös ottamaan huomioon uuden tietotekniikan avulla nopeutuva tiedonvälitys. Esimerkiksi internetin välityksellä tapahtuvassa tiedottamisessa viranomaisen on otettava huomioon molempien kieliryhmien tarpeet. Näin ollen viranomaista koskevat perustiedot, yhteystiedot ja asioiden vireille panemiseksi tarvittavat sekä muut vastaavat tiedot on oltava suomen ja ruotsin kielellä. Internet-sivuilla on myös molemmilla kielillä oltava tieto siitä, mistä kansalainen voi saada lisätietoa omalla kielellään.

Pelkästään se, että viranomaisen julkaisee esimerkiksi tutkimustuloksia, selvityksiä tai muuta aineistoa Internetissä, ei merkitse, että aineisto välttämättä on käännettävä. Säännös ei kuitenkaan kavenna viranomaisen velvollisuutta tiedottaa ja antaa yleisölle tietoa molemmilla kansalliskielillä. Viranomaisella on aina vastuu siitä, että niin suomen- kuin ruotsinkieliseen väestöryhmään kuuluvat saisivat yksilön kannalta oleellisen tiedon omalla kielellään. Tämä velvollisuus seuraa myös 35 §:n mukaisesta julkisen vallan velvollisuudesta edistää suomen ja ruotsin kielen käyttöä sekä vaalia maan kielellistä kulttuuriperintöä. Yksilön kannalta oleellisen tiedon vähimmäismääränä on pidettävä tietoa kysymyksessä olevasta asiasta sekä yhteystietoja henkilöstä, jolta yksilö halutessaan voi saada asiasta tarkempia tietoja omalla kielellään. Pykälän 3 momentin säännös, jonka mukaan viranomaisten ei tarvitse kääntää antamaansa tietoa sellaisenaan toiselle kansalliskielelle, ei kuitenkaan tarkoita, ettei viranomaisen olisi toiminnassaan pyrittävä kohtelemaan kansalliskieliä tasavertaisesti. Näin ollen viranomaisen antama tieto olisi aina pyrittävä antamaan samanaikaisesti molemmilla kielillä (HE 92/2002 vp, s. 94).

Kielilain 35 §:n 1 momentin mukaan julkisen vallan on perustuslain mukaisesti huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Pykälän 2 momentin mukaan viranomaisten tulee toiminnassaan vaalia maan kielellistä kulttuuriperintöä ja edistää molempien kansalliskielten käyttämistä.

3.1.4 Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki

Julkisuuslain 20 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa.

3.1.5 Oikeusasiamiehen aikaisempia ratkaisuja

Päätökseni **dnro 2762/4/09** koski Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksen sekä Pohjanmaan poliisilaitoksen menettelyä internetissä tiedottamista koskevassa asiassa. Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksen päivittäistiedotteet oli lähetetty Kokkolan pääpoliisiasemalta pääsääntöisesti suomenkielisinä ja Pietarsaaren poliisiasemalta joko suomen- tai ruotsinkielisinä ja ne oli ensi sijassa suunnattu medioille palvelemaan niiden tarpeita. Pohjanmaan poliisilaitos puolestaan oli julkaissut päivittäin alueen tapahtumista tiedotteita sekä suomeksi että ruotsiksi.

Katsoin, että kyse oli yleisölle suunnatuista tiedotteista, joita ei tule sekoittaa poliisin ensisijaisesti medialle antamiin tiedotteisiin. Yleisölle suunnatun tiedottamisen kieli määräytyy kielilain 32 §:n mukaisesti. Poliisilaitosten selvityksistä ilmeni, että vaikka niillä oli ollut käytössään samanlainen julkaisujärjestelmä, tiedotteiden kieli oli määräytynyt eri tavoin. Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksen tiedotteet oli annettu joko suomeksi tai ruotsiksi, kun taas Pohjanmaan poliisilaitoksen tiedotteet oli julkaistu sekä suomeksi että ruotsiksi. Katsoin, että myös Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksen olisi tullut antaa tiedotteensa molemmilla kansalliskielillä. Pohjanmaan poliisilaitoksessa oli menetelty kielilain mukaisesti, kun taas Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren poliisilaitoksella ei ollut niin toimittu.

Päätöksessäni dnro **1515/4/10** totesin, että kun Finavia Oyj tiedotti vuonna 2010 Islannin tuhkakilvestä ja sen vaikutuksista lentoliikenteeseen, suomenkielinen tiedottaminen oli ollut sekä ajantasaisempaa että laajempaa kuin ruotsinkielinen. Pidin eroja niin suurina, etteivät ne mahduneet kielilain rajoihin. Näin ollen ruotsinkielinen tiedottaminen ei ollut kielilain mukaista.

Päätökseni **dnro 3010/4/11** koski Metsähallituksen tiedottamista. Totesin olevan tulkinannvaraista, voidaanko tietoa antaa eri kielillä eri kanavien kautta, toisin sanoen esimerkiksi siten, että tieto annetaan yhdellä kielellä ainoastaan internetissä, kun taas toisella kielellä tieto annetaan perinteisen paperijulkaisun kautta. Katsoin, että molempia kansalliskieliä on mahdollisuuksien mukaan kohdeltava yhdenvertaisesti riippumatta mediasta tai tiedonvälityskanavasta. Toisaalta usein lienee niin, että täydellistä molempien kielten yhdenvertaisuutta ei ole käytännössä mahdollista saavuttaa, mikä voi johtua esimerkiksi sanomalehtien levikistä tai muista vastaavista olosuhteista. Kielilain 32 § jättää näin ollen sijaa harkinnalle.

Päätökseni **dnro 3746/4/13** koski poliisin Facebook-sivua, jolla tiedotettiin pääsääntöisesti suomeksi. Facebook-sivujen tarkoituksena oli tiedottaa poliisin toiminnasta ja tarjota mahdollisuus keskustella poliisin toimintaa koskevista aiheista. Totesin, että sosiaalinen media on esimerkiksi viranomaisen verkkosivustoon verrattuna toisenlainen tapa tiedottaa yleisölle. Kielilain voimaantulon jälkeen tiedonvälitys on kehittynyt monella tavalla ja sosiaalinen media on yksi esimerkki tästä kehityksestä. Siksi voitiin kysyä, ovatko kielilain säännökset viranomaisten tiedottamisesta suoraan sovellettavissa sosiaaliseen mediaan. Toisaalta voisi olla vaikeaa – ainakaan oikeudellisesti kestäväällä tavalla – perustella, miksei viranomaisen tulisi soveltaa kielilain periaatteita myös sosiaalisessa mediassa.

Kiinnitin huomiota siihen lähtökohtaan, että molempia kansalliskieliä tulee tiedottamisessa mahdollisuuksien mukaan kohdella yhdenvertaisesti, kun on kyseessä media tai tiedonsaantikanava. Toisaalta kiinnitin huomiota myös siihen, että käytännössä täydellistä yhdenvertaisuutta ei voida aina saavuttaa. Joka tapauksessa lähtökohtana on, että kaksikielisen viranomaisen tulee erilaisessa yleisölle suunnatussa tiedottamisessaan käyttää sekä suomea että ruotsia. Molempien kieliryhmien tiedonsaantitarpeet on aina otettava huomioon. Katsoin, että on kielilain lähtökohtien ja hengen vastaista, jos kaksikielinen viranomainen tiedottaa Facebookissa yleisölle ainoastaan toisella kansalliskielellä. Toisaalta kielilaki ei sinänsä edellytä, että Facebookissa julkaistava tieto olisi sisällöltään täysin sama molemmilla kansalliskielillä, vaan lain säännökset jättävät viranomaisille ja muille julkista hallintotehtävää hoitaville harkintavaltaa.

Kielelliset oikeudet oli tietyssä määrin otettu huomioon poliisin Facebook-sivulla. Kaksikielisyyden olisi kuitenkin tullut näkyä paremmin. Kielilain näkökulmasta yksikielinen poliisiviranomainen voi välittää tietoa omalla kielellään, kun taas kaksikielisen poliisiviranomaisen tulee käyttää molempia kansalliskieliä.

Päätökseni **dnro 1793/4/15** koski Kansaneläkelaitoksen (Kela) menettelyä, kun Kelan verkkosivuilla oleva verkkopohjainen keskustelufoorumi (Kysy Kelasta) oli saatavilla vain suomeksi. Totesin muun muassa, että kielilain verkkotiedottamista koskevat vähimmäisvaatimukset ovat kaiken kaikkiaan melko vaatimattomat. Toisaalta viranomaisissa asioiminen on muuttunut kielilain voimassaoloaikana. Verkkopalveluiden rooli on kasvanut, kun taas henkilökohtaisen viranomaisessa asiointin merkitys on vähentynyt. Kielellisen yhdenvertaisuuden näkökulmasta pidin ongelmallisena, jos jokin sinänsä yksittäinen mutta toisaalta merkityksellinen toiminto viranomaisen verkkosivuilla on saatavilla ainoastaan toisella kansalliskielellä.

Apulaisoikeusasiamiehen päätöksessä **dnro 5117/4/15** oli kyse siitä, että valtakunnansovittelija tiedotti meneillään olevista työriitaneuvotteluista ainoastaan Twitter-palvelussa. Valtakunnansovittelijan verkkosivuilla ei ollut tiedotteita asiasta, mikä johtui siitä, että valtakunnansovittelijan toimistolla ei ollut omia verkkosivuja. Työ- ja elinkeinoministeriön verkkosivujen yhteydessä ollut info-sivu oli staattinen, eikä sinne ollut mahdollista laittaa tiedotteita eikä siten mahdollista päivittää ajankohtaisia tietoja. Siksi valtakunnansovittelija alkoi käyttää tiedottamisessa henkilökohtaista Twitter-tiliään.

Ratkaisussa kiinnitettiin huomiota mm. siihen, että Twitter-viestintä on varsin hyvä väline myös ajankohtaiseen ja oikea-aikaiseen tiedottamiseen ja että asianmukaiseen tiedottamiseen kuuluu olennaisena osana sen ajankohtaisuus ja oikea-aikaisuus. Kantelussa kuvattuun lähtötilanteeseen nähden valtakunnansovittelijan tiedottaminen oli olennaisesti parantunut sekä kattavuuden että kielellisten vaatimusten suhteen. Apulaisoikeusasiamies totesi kuitenkin, että valtakunnansovittelijan työssä voi tulla esiin sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, joissa tulee varautua molempien kansalliskielien samanaikaiseen käyttöön Twitterissä erityisesti siksi, että se oli tuolloin nopein valtakunnansovittelijan itsensä tuottaman informaation välitysmuoto.

Päätöksessäni **dnro 2/4/16** katsoin valtiovarainministeriön toimineen kielilain lähtökohtien vastaisesti, koska se oli tiedottanut toiminnastaan ainoastaan suomeksi LinkedInissä, jossa oli sekä yleistä tietoa ministeriöstä työpaikkana että tietoa ajankohtaisista asioista. Pidin kielellisen yhdenvertaisuuden näkökulmasta ongelmallisena, jos joku sinänsä yksittäinen mutta toisaalta erityisen merkittävä palvelu on saatavilla vain toisella kansalliskielellä – siitä riippumatta, onko kyseinen palvelu viranomaisen omilla verkkosivuilla vai sellaisilla kaupallisilla verkkosivuilla, joita viranomainen käyttää. Katsoin myös, että molempien kansalliskielten yhdenvertaiseen kohteluun tiedonvälityskanavasta riippumatta kuuluu, että kaksikielinen viranomainen pyrkii julkaisemaan yleisölle suunnatut tiedotteet samanaikaisesti suomeksi ja ruotsiksi. Näin ollen, jos kaksi-

kielinen viranomainen käyttää erilaisia tiedonvälityskanavia (esim. oma tiedotuslehti tai verkkosivut, sosiaalinen media), pitäisi molempien kielten olla näkyvillä samanaikaisesti, vaikkakaan tiedon ei tarvitse olla sisällöltään samanlaista molemmilla kansalliskielillä.

Päätökseni **dnro EOAK/3785/2016** koski Kelan sosiaalisen median käyttöä (Instagram, Facebook). Kela toi esiin, että sosiaalinen media täydentää Kelan viestintää ja ettei mitään asiakastiedotteita julkaista ainoastaan Facebook- tai Instagram-tileillä. Katsoin, että viranomaisen omia verkkosivuja ja läsnäoloa sosiaalisessa mediassa tulee tarkastella kielilain kannalta erillisinä tiedonvälityskanavina siitä huolimatta, että sama viranomaisaineisto voi olla saatavilla kumpainkin kautta. Vastaavalla tavalla sosiaalisen median eri kanavia tulee tarkastella erillisinä tiedonvälitystapoina. Jos viranomainen toimii esimerkiksi Facebookissa asiaankuuluvalla tavalla kaksikielisesti, tästä ei seuraa, että se voisi kokonaan sivuuttaa toisen kansalliskielen käytön esimerkiksi Instagramissa. Kielilain perusteella kaksikielisen viranomaisen tulee sekä palvelusaan että muussa toiminnassaan osoittaa yleisölle käyttävänsä molempia kieliä. Katsoin, että kaksikielisyyden tulisi näkyä paremmin Kelan yllämainituissa sosiaalisen median tiedottamiskanavissa.

Päätöksessäni **dnro EOAK/5513/2016** arvioin Suojelupoliisin (Supo) tapaa tiedottaa Twitter-tilillään. Supon twiitit oli julkaistu pääsääntöisesti vain suomeksi. Katsoin, että Supo ei ollut kohdellut kansalliskieliä yhdenvertaisesti Twitter-tilillään eikä näin ollen ottanut huomioon molempien kieliryhmien tiedonsaantitarpeita kielilain edellyttämällä tavalla. Viranomaisen tulee myös äkillisissä tilanteissa valmistautua käyttämään molempia kansalliskieliä rinnakkain sosiaalisessa mediassa. Totesin myös, että ruotsinkielisillä verkkosivuilla oli vuosina 2015–2017 julkaistu kymmenen tiedotetta eri aiheista, kun taas suomenkielisillä sivuilla oli vastaavana aikana julkaistu 17 tiedotetta. Suomenkielinen tiedottaminen oli siten merkittävästi laajempaa kuin ruotsinkielinen, eivätkä erot mahtuneet kielilain sallimiin rajoihin.

Kiinnitin päätöksessäni **dnro EOAK/1188/2017** Turvallisuus- ja kemikaaliviraston huomiota niihin lähtökohtiin, joita olen aiemmassa ratkaisukäytännössäni jo tuonut esiin kaksikielisen viranomaisen kielellisistä velvoitteista sosiaalisessa mediassa tiedottamisessa. Kyse oli myös verkossa julkaistun Tukesin markkinavalvontarekisterin tietojen ja Tukesin julkaiseman sähköisen lehden artikkelien kielestä. Katsoin, että näissäkin oli kyse yleisölle suunnatusta tiedottamisesta. Koska tiedot oli julkaistu markkinarekisterissä vain suomeksi ja artikkelit sähköisessä lehdessä pääosin suomeksi, en pitänyt menettelyä kielilain 32 §:n mukaisena.

Olen päätöksessäni **dnro EOAK/1549/2017** ensimmäistä kertaa arvioinut kielilain tiedottamista koskevan sääntelyn näkökulmasta Verohallinnon mobiilisovellusta ja Verohallinnon henkilökunnan Verohallinnon ylläpitämällä verkkosivustolla julkaisemia blogikirjoituksia.

Mobiilisovelluksen tarkoitus oli muistuttaa asiakkaita verotukseen liittyvistä tärkeistä päivämääristä. Katsoin, että sovelluksella vastaanotettavia viestejä ei ollut suunnattu rajoituksetta ennalta määrittelemättömälle yleisölle. Toisaalta niitä voitiin pitää tiedottamisena, joka oli suunnattu yleisesti jollekin ennalta määritellylle asiakaskunnalle. Viestit oli tarkoitettu mobiilisovellusta käyttävälle yleisölle. Katsoin siten kyseen olevan kielilaissa tarkoitettua yleisölle suunnatusta tiedottamisesta.

Blogin julkaisemista sen sijaan pidin edellä todettua vieläkin tulkinnanvaraisempana kielilain tiedottamista koskevan sääntelyn näkökulmasta. Kukin tapaus tuli arvioida erikseen. Katsoin, että jos kaksikielinen viranomainen julkaisee verkkosivuillaan esimerkiksi yksittäisten virkamiesten blogitekstejä, artikkeleita, luentoja tai puheita, kaksikielisyyden vaatimusta tulee arvioida toisin kuin jos kyseessä on varsinainen viranomaistiedottaminen. Siten tekstin sisältö ja tarkoitus tuli

ottaa arvioinnissa huomioon. Jos viranomaisen esimerkiksi blogin muodossa tosiasiallisesti tiedottaa yleisölle, tällaista viranomaispalvelua tuli mielestäni arvioida toisin kuin blogia, joka sisältää vain virkamiehen henkilökohtaisia mielipiteitä jostakin asiasta. Näin oli siitäkkin huolimatta, että kirjoituksella sinänsä voi olla yhteys kyseisen virkamiehen työtehtäviin tai muutoin työnantajaviranomaisen toimintaan.

Esillä olevassa asiassa verohallinnon virkamiehet kirjoittivat Verohallinnon verkkosivuilla julkaistuissa blogikirjoituksissaan ajankohtaisista verotuksellisista asioista ja tiedottivat Verohallinnon toiminnasta. Toisaalta kirjoitukset sisälsivät kirjoittajien omia mielipiteitä, ei Verohallinnon virallisia kannanottoja kirjoituksissa käsitellyistä kysymyksistä. Lisäksi kirjoittajat kirjoittivat omilla nimillään, eivät Verohallinnon nimissä. Katsoin, että kyse oli osin kirjoittajien omista blogikirjoituksista, jotka käsitelivät ajankohtaisia asioita, osin kyse oli teksteistä, joiden tarkoitus oli persoonallisella tavalla tiedottaa yleisölle Verohallinnon toiminnasta. Oikeusasiamiehen tehtävä ei kuitenkaan ollut arvioida kaikkien kirjoitusten sisältöä. Kiinnitin Verohallinnon huomiota vastaisen varalle esittämiini näkökohtiin.

Päätöksessäni **dnro EOAK/4356/2017** arvioin Valviran ruotsinkielistä verkkotiedottamista. Totesin, että kantelussa mainittu aineisto oli joko sittemmin julkaistu myös ruotsiksi tai sen kääntäminen oli ollut vireillä, kun Valvira antoi asiassa selvityksensä. Osa aineistosta oli poistettu kokonaan tarpeettomana. Totesin, että Valviran tarkoitus oli ollut julkaista aineistot molemmilla kansalliskielillä mutta ruotsinkielisen aineiston julkaiseminen oli viivästynyt. Siten nyt oli kyse vain julkaisemisen aikataulusta. Kiinnitin Valviran huomiota siihen, että aineistoa verkkoon laitettaessa kummankin kieliryhmän tiedonsaantitarve tulee ottaa huomioon ja kansalliskieliä tulee pyrkiä kohtelemaan tiedottamisessa mahdollisimman tasapuolisesti.

3.1.6 Muuta aineistoa

Oikeusministeriön suositus

Oikeusministeriö on antanut 5.10.2015 ministeriöille ja niiden hallinnonaloille sekä tuomioistuintuimille suosituksen ”Käytännön ohjeita kielilainsäädännön soveltamiseksi verkkopalveluissa” (OM 7/58/2015). Suosituksessa todetaan mm., että kaksikielisen viranomaisen on kaikessa yleisölle suunnatussa tiedottamisessa käytettävä sekä suomen että ruotsin kieltä. Kielilaki koskee kaikkea viranomaisen tiedottamista tiedotusvälineestä tai -kanavasta riippumatta. Suomen- ja ruotsinkielisen väestön tiedonsaanti on turvattava myös verkossa, mukaan lukien sosiaalinen media (esim. Facebook ja Twitter). Kaksikielinen viranomaisen on velvollinen huolehtimaan sekä suomen- että ruotsinkielisen väestön tiedonsaannista. Suomen- ja ruotsinkielisen väestön tiedonsaantitarpeesta on huolehdittu, kun kaikki oleellinen tieto löytyy verkkosivuilta molemmilla kielillä. Suosituksen mukaan oleellinen tieto on annettava molemmilla kielillä samanaikaisesti (s. 2).

Edelleen suosituksessa todetaan, että kielilain mukaan kaksikielisen viranomaisen verkkosivuilla on oltava kattavasti informaatiota suomeksi ja ruotsiksi – oleellisen tiedon on oltava molemmilla kielillä. Kun pohditaan oleellisen tiedon sisältöä kussakin tilanteessa, keskeistä on arvioida, voisiko kyseisen tiedon jättää pois myös toisella kielellä ilman, että tiedonsaanti keskeisestä asiasta vaarantuu. Oleellisen tiedon antamisella ei välttämättä tarkoiteta sitä, että kaikki on julkaistava samassa laajuudessa, vaan hyvä yhteenveto toisella kielellä voi olla riittävä. Lisäksi on aina mainittava sen virkamiehen yhteystiedot, jolta voi tiedustella asiasta lisää.

Suosituksessa todetaan myös, että tiedotteet tulisi pyrkiä julkaisemaan samanaikaisesti molemmilla kielillä. Jotta uusi informaatio voidaan julkaista verkossa molemmilla kielillä samanaikaisesti, materiaali on syytä käännettävä hyvissä ajoin. Jo olemassa olevaa käännöstä kannattaa hyödyntää myös muissa yhteyksissä, kuten sosiaalisessa mediassa (s. 6).

Hallituksen kertomus kielilainsäädännön soveltamisesta

Hallituksen kertomuksessa kielilainsäädännön soveltamisesta 2017 todetaan, että eduskunnan oikeusasiamiehen kielellisiä oikeuksia koskevissa ratkaisuissa on useasti tuotu esiin puutteita digitaalisissa palveluissa, joissa suomen- ja ruotsinkielisiä ei ole kohdeltu yhdenvertaisesti. Esimerkiksi verkkosivut ja uudet sähköiset järjestelmät luodaan usein ensin suomen kielellä ja vasta myöhemmin ruotsin kielellä. Toisena esimerkkinä voidaan nostaa esiin viranomaisten tiedottaminen sosiaalisessa mediassa, joka on tapahtunut joissakin tapauksissa ainoastaan suomen kielellä. Ratkaisuissaan oikeusasiamies on todennut, että riippumatta siitä, missä muodossa viranomaispalvelua annetaan, sähköisesti vai perinteisesti, tulee viranomaisen kohdella molempia kieliryhmiä yhdenvertaisesti, eikä palvelun laatu saa heikentyä riippuen siitä mitä kieltä käytetään (s. 124).

Kansalliskielistrategian käytännön työvälineet

Valtioneuvoston Kansalliskielistrategia-toimenpideohjelman (valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 4/2012) liitteenä julkaistujen Kansalliskielistrategian työvälineiden tarkoituksena on auttaa viranomaisia ja virkamiehiä soveltamaan kielilainsäädäntöä työssään siten, että suomea ja ruotsia puhuvien perusoikeudet toteutuvat. Työvälineet havainnollistavat kielilakia käytännössä hallinnon eri tehtävissä, kuten viranomaisten viestinnässä. Julkaisussa todetaan, että viranomaisten tiedottamiseen sovelletaan kielilain 32 §:ää (s. 59).

Työvälineet sisältävät muistilistan siitä, miten viranomaiset ja virkamiehet osoittavat käyttävänsä kansalliskieliä ja edistävät niiden käyttöä. Siinä todetaan mm. seuraavaa: ”Käytä Internetissä ja sosiaalisessa mediassa niin suomea kuin ruotsia, varsinkin jos tämä media toimii viranomaisen pääasiallisena tiedottamiskanavana (HE 92/2002 vp, s. 93: ”kielilain 32 §:n edellyttämä tieto annetaan sekä suomen että ruotsin kielellä riippumatta siitä, missä muodossa ja millä tavalla se annetaan”; julkaisun s. 54–55).

Julkaisun 3 luku koskee nimenomaisesti viranomaisten viestintää. Työvälineen tarkoituksena on auttaa viranomaisia ja virkamiehiä soveltamaan kielilakia viestinnässään siten, että suomen- ja ruotsinkielisten kielelliset perusoikeudet toteutuvat tiedonsaannissa. Myös tähän sisältyvässä tarkistuslistassa todetaan seuraavaa: ”Käytäthän myös sosiaalisessa mediassa niin suomea kuin ruotsia, varsinkin jos tämä media toimii viranomaisen pääasiallisena tiedottamiskanavana?” (s. 62–63).

Oikeusministeriön katsaus ”Sosiaalisen median mahdollisuudet hallinnolle”

Katsauksessa (Oikeusministeriö, Demokratia- ja kieliasioiden yksikkö 4.6.2010) on pohdittu sosiaalisen median viranomaiselle tuomia hyötyjä. Siinä todetaan, että tyypillisesti organisaatioiden sosiaalisen median verkkopalveluissa on kyse viestinnästä, vuorovaikutuksesta ja neuvonnasta. Yleisölle on hyvä tehdä selväksi, että vaikka viranomaiset olisivat läsnä jossakin sosiaalisen median palvelussa, niiden kanssa hoidettava virallisempi asiointi todennäköisesti edellyttää yhteydenottoa muulla tavoin – kirjeitse, sähköpostitse tai suullisesti viranomaisen niin salissa (s. 8).

3.2 Kannanotto

Yleisiä lähtökohtia

Perustuslain 6 §:n 1 momentissa säädetty yleinen yhdenvertaisuuden vaatimus ja 2 momentissa säädetty syrjinnän kieltö, 17 §:n 2 momentin vaatimus siitä, että julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan, sekä 22 §:ssä julkiselle vallalle asetettu velvoite turvata perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen edellyttävät, että suomen- ja ruotsinkielisiä kohdellaan myös kielellisestä näkökulmasta yhdenvertaisesti viranomaisen tiedottaessa toiminnastaan julkisuuslain 20 §:n 2 momentin tai muun säännöksen tarkoittamalla tavalla. Tässä tiedottamisessa on kielellisten oikeuksien näkökulmasta toimittava kielilain 32 §:n mukaisesti. Yleisölle suunnatun tiedottamisen kieli määräytyy siten, että kaksikielisen viranomaisen tulee tiedottaa toiminnastaan molemmilla kansalliskielillä.

Kielilain vähimmäisvaatimukset tässä asiayhteydessä ovat kaiken kaikkiaan kuitenkin melko vaatimattomat siihen nähden, miten viranomaisten toimintatavat ja viranomaisissa asioiminen ovat muuttuneet pelkästään jo kielilainkin voimassaoloaikana eli vuodesta 2004. Erilaisten verkkopalveluiden, joissa on kyse muun muassa viestinnästä, vuorovaikutuksesta ja neuvonnasta, merkitys on kasvanut, kun taas henkilökohtaisen viranomaisessa asiointin merkitys on vähentynyt. Samalla tiedonvälitys on kehittynyt monella tavalla ja sosiaalinen media on yksi esimerkki tästä kehityksestä. Esimerkiksi Twitter-viestintä on osoittautunut varsin hyväksi välineeksi myös viranomaisten ajankohtaiseen ja oikea-aikaiseen tiedottamiseen. Tähän nähden on kielellisen yhdenvertaisuuden näkökulmasta ongelmallista, jos viranomaisen tiedottaminen on jollakin sähköisen palvelun kanavalla saatavilla ainoastaan toisella kansalliskielellä.

Siten, vaikka yhtäältä voidaankin kysyä, ovatko kielilain säännökset viranomaisten tiedottamisesta suoraan sovellettavissa esimerkiksi sosiaaliseen mediaan, voisi olla vaikeaa – ainakaan oikeudellisesti kestäväällä tavalla – perustella, miksei viranomaisen tulisi soveltaa kielilain periaatteita paitsi sosiaalisessa mediassa myös muissa verkkopalveluissa.

Kielilain viranomaisen tiedottamista koskeva sääntely on tulkinnanvaraista. Laillisuusvalvonnan näkökulmasta epäily kielilain velvoitteiden laiminlyönnistä herää helpoiten silloin, jos kaksikielinen viranomainen esimerkiksi julkaisee vain yksikielistä aineistoa verkkosivuillaan tai sosiaalisessa mediassa. Tilanne muuttuu kuitenkin vaikeammin tulkittavaksi, jos tietoa sinänsä on molemmilla kielillä mutta täytyy arvioida sitä, ovatko erot suomen- ja ruotsinkielisessä tiedottamisessa suurempia kuin kielilaki sallii. Vuosien aikana olen joissakin tapauksissa katsonut, että erot eivät mahdu kielilain puitteisiin.

Kansalliskieliä on mahdollisuuksien mukaan kohdeltava yhdenvertaisesti riippumatta siitä, millaista tiedonvälityskanavaa viranomainen käyttää, ja siitä, onko palvelu viranomaisen omilla verkkosivuilla vai sellaisilla kaupallisilla alustoilla, joita viranomainen käyttää.

Viranomaisen omia verkkosivuja ja läsnäoloa sosiaalisessa mediassa tulee siten tarkastella kielilain kannalta erillisinä tiedonvälityskanavina. Vastaavalla tavalla sosiaalisen median eri kanavia tulee tarkastella erillisinä tiedonvälitystapoina. Jos viranomainen toimii esimerkiksi Facebookissa asiaankuuluvalla tavalla kaksikielisesti, tästä ei seuraa, että se voisi kokonaan sivuuttaa toisen kansalliskielen käytön esimerkiksi Instagramissa. Kielilain perusteella kaksikielisen viranomaisen tulee sekä palvelussaan että muussa toiminnassaan osoittaa yleisölle käyttävänsä molempia kieliä.

Kansalliskielten yhdenvertaiseen kohteluun tiedonvälityskanavasta riippumatta kuuluu myös, että kaksikielinen viranomainen pyrkii julkaisemaan yleisölle suunnatut tiedotteet samanaikaisesti suomeksi ja ruotsiksi. Näin ollen, jos kaksikielinen viranomainen käyttää erilaisia tiedonvälityskanavia (esim. oma tiedotuslehti tai verkkosivut, sosiaalinen media), tulisi molempien kansalliskielten olla näkyvillä samanaikaisesti, vaikkakaan tiedon ei kielilain mukaan tarvitse olla sisällöltään täysin samanlaista molemmilla kansalliskielillä. Viranomaisen tulee myös äkillisissä tilanteissa valmistautua käyttämään molempia kansalliskieliä rinnakkain.

Arviointi

Kantelu koskee ensinnäkin Helsingin poliisilaitoksen suomen- ja ruotsinkielisillä verkkosivuilla julkaistuja yleisölle suunnattuja tiedotteita. Kantelijan toimittaman liitteen perusteella suomenkielisiä tiedotteita oli kantelun tekohetkeen 5.6.2017 mennessä julkaistu 144 ja ruotsinkielisiä 10. Poliisilaitos ei ole tätä sinänsä kiistänyt. Kuluvana vuonna on suomenkielisiä tiedotteita julkaistu 24.10.2018 mennessä noin 300 ja ruotsinkielisiä noin 170. Ruotsinkielisen tiedottamisen voidaan siten arvioida lisääntyneen merkille pantavalla tavalla, joskin erot erikielisten tiedotteiden määrissä ovat edelleen merkittävät. Minulla ei ole ollut mahdollisuutta käydä kaikkia edellä selostettuja tiedotteita sisällön puolesta läpi, mutta jo erikielisten tiedotteiden lukumäärien huomattava ero itsessään riittää mielestäni osoittamaan, että poliisilaitoksen ruotsinkielisessä tiedottamisessa kansalliskieliä ei ole kohdeltu tasapuolisesti. Katson, että suomenkielinen tiedottaminen on ollut merkittävästi laajempaa kuin ruotsinkielinen eikä ero mahdu kielilain sallimiin rajoihin.

Toiseksi kantelija on nostanut esille Helsingin poliisilaitoksen toimimisen yksikielisesti sosiaalisen median kanavassa, jossa myös on tiedotettu poliisin toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Kantelussa on esimerkkinä viitattu poliisilaitoksen Twitter-aviestintään. Poliisilaitoksen selvityksestä on pääteltävissä, että poliisilaitos on itsekin jo tiedostanut tämän ongelman. Minulla ei ole ollut mahdollisuutta perehtyä poliisilaitoksen kaikkeen sosiaalisen median viestintään vaan olen rajannut tarkasteluni kantelussa nimenomaisesti mainittuun Twitter-aviestintään. Tässä tarkoituksessa olen yleiskuvan saamiseksi käynyt 24.10.2018 läpi viimeaikaista viestintää. Tämän perusteella näyttää siltä, että poliisilaitoksen Twitter-tilillä on joitakin päivityksiä julkaistu myös ruotsiksi, mutta pääosin viestintä on suomenkielistä. Katson, että kaksikielisyyden tulisi näkyä nykyistä paremmin myös tässä Helsingin poliisilaitoksen sosiaalisen median tiedottamiskanavassa.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.2 esittämäni yleiset näkökohdat ja käsitykseni Helsingin poliisilaitoksen menettelystä sen tietoon. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni poliisilaitokselle.

Pyydän poliisilaitosta ilmoittamaan 28.2.2019 mennessä, mihin toimenpiteisiin tämä päätökseni on antanut aihetta.